

De weg van de held

Joseph Campbell

De cultuurfilosoof Campbell onderzocht oude mythen, sprookjes en andere verhalen en ontdekte daarin een grondpatroon. Ze vertellen over de fasen van het pad van de individuatie. Hij onderscheidde zeven fasen en voegde die samen tot wat hij noemde: De weg van de held. Niet alle verhalen bevatten alle thema's. Sommige gaan over maar één fase. Andere vertellen de hele weg, zoals het verhaal van Odysseus en Parsival.

1. De roep (of het ontwaakte verlangen)

In elk mens schuilt een diep verlangen zichzelf te zijn. Vaak wordt dat verlangen geofferd aan de sociale gemeenschap waartoe je behoort. Maar steeds weer zal dat verlangen worden geactiveerd. Eén of andere gebeurtenis wekt dat verlangen. Je wordt geroepen. Dat is het begin van de weg. In mythes en sprookjes meestal op verlaten, geheimzinnige plekken in een donker woud of bij een bron, of onder een oude boom.

Op een bepaalde manier zijn deze plaatsen zowel vreemd als vertrouwd. De roep nodigt de held uit een reis te ondernemen.

2. De sprong (of de overwinning van de weerstanden)

De eerste stap op het pad van individuatie is het loslaten van de identiteit die je ontleent aan de groep waartoe je behoort. Dat is een sprong in het ongewisse.

Als je wel de roep wilt beantwoorden, dan vraagt dat om een ferm besluit, een wilsbesluit of misschien meer een daad van overgave, die dikwijls het karakter heeft van bewust de eenzaamheid durven binnengaan.

Het innerlijk verlangen helpt de held de sprong in het ongewisse te wagen en drijft hem er soms zelfs toe. Met die sprong begeeft de held zich op het pad van individuatie.

3. Magische helpers langs de weg

Als de held de sprong waagt, en zich als eenling op het pad van individuatie begeeft, zal hij tot z'n verrassing helpers aantreffen, in mythes en sprookjes meestal kort na het verlaten van een dorp, een paleis, een ondoordringbaar woud of het ouderlijk huis.

In de verhalen is de helper dikwijls een oude man of vrouw, soms ook een sprekend dier. De helper geeft de held een magisch voorwerp, een toverspreuk, of een oude veerman zet hem over een rivier.

In de praktijk van het leven zullen het gewone mensen zijn die je bemoedigen om je eigen weg op je eigen manier te volgen.

4. De wachters aan de drempel

Buiten de vertrouwde omgeving of aan de overkant van de rivier wacht de held ook een monster of een vijand die overwonnen moet worden. Soms in afzichtelijke vormen (gnomen, reuzen, draken). Dat zijn je eigen angsten. Die angsten moeten worden overwonnen, soms in een strijd

op leven en dood.

Hier zijn ook de valse helpers die je een paradijs beloven als je je eigen pad verlaat en alleen hen volgt.

5. Beproevingen gedurende een lange reis

Op zijn verdere weg wachten de held allerlei beproevingen. Deze beproevingen overwinnend wordt de held naar zijn bestemming gevoerd (Odysseus: terugkeer naar Ithaka, Parsival: de graalburcht). Dat is de eigenlijke queeste, de levenstaak.

6. Vereniging (mystieke bruiloft)

Het vinden van je bestemming is een ervaring van volmaakte eenheid, uitgedrukt in het beeld van de mystieke bruiloft. In deze vereniging van de leefwereld met een innerlijk domein is je rol in de samenleving één geworden met de krachten van je innerlijk wezen; binnen en buiten zijn één. De held is een heel mens geworden.

7. De terugkeer naar de wereld

De staat van heelheid is een heerlijke ervaring. Maar tevens de laatste barrière. De held wil daar blijven hangen, maar moet weer terug naar de wereld die hij aanvankelijk verlaten heeft, en helpers en eventuele magische objecten of magische vermogens achterlaten. Je bent nu aangewezen op je eigen kracht.

De valkuil waarin je hier terecht kunt komen is: je eigen weg aan anderen opleggen. Dan wordt je een valse helper.

Maar er is ook een andere mogelijkheid: je kunt nu zelf een magische helper worden door anderen te bemoedigen in vrijheid ook hun eigen weg te gaan, dat wil zeggen op hun eigen manier hun eigen roep te volgen.

Dit is een pagina van de website <http://www.brammoerland.com>. Als je deze tekst wilt overnemen, dan graag met bronvermelding.